

پنج شنبه 9 اردیبهشت 15 جمادی الاول 29 آوریل

شهادت محمد بن ابی بکر در سال 38 هجری قمری...

شهادت محمد بن ابی بکر در سال 38 هجری قمری

محمد بن ابی بکر، در اوائل ذی حجه سال دهم قمری در بین راه مدینه منوره و مکه معظمه، در ذوالحلیفه، در مکانی به نام "بیداء" دیده به جهان گشود.

در آن ایام پدرش ابوبکر بن ابی قحافه و مادرش اسماء بنت عمیس بسان بسیاری از اصحاب رسول خدا(ص)، به همراه آن حضرت عازم مکه معظمه بوده، تا مراسم حج آن سال را، که به حجة الوداع معروف گردید، به جای آورند.

شایان ذکر است که اسماء بنت عمیس، پیش از ابوبکر، همسر جعفر بن ابی طالب(ع) معروف به جعفر طیار بود، که پس از شهادت وی در جنگ موته، همسر ابوبکر شد و محمد را به دنیا آورد. پس از مرگ ابوبکر در سال 13 هجری قمری، اسماء بنت عمیس افتخار همسری امیرمؤمنان علی بن ابی طالب(ع) را پیدا کرد و فرزند خردسالش محمد را نیز به خانه امام علی(ع) برد و در مکتب تربیتی وی، بزرگش نمود.

محمد بن ابی بکر در محاصره قصر عثمان بن عفان و کشته شدن وی به دست انقلابیون مسلمان، نقش مهمی بر عهده داشت و پس از انتخاب شدن امیرمؤمنان(ع) به خلافت اسلامی، وی از اعضای شرطة الخمیس (فدائیان امام علی(ع)) بود. محمد بن ابی بکر در غائله اصحاب جمل در کنار مولایش امام علی(ع) با مخالفان و معاندان ولایت به سختی می جنگید و در برابر خواهر خویش عائشه بنت ابی بکر و برادر خود عبدالرحمن ابی بکر، مبارزه می کرد و با ناکتین عصر خود، نبرد بی امانی به عمل آورد.

پس از واقعه جمل، وی از سوی امام علی(ع) به جای شوهر عمه خود قیس بن سعد انصاری، به حکومت مصر منصوب گردید. وی، در هنگام جنگ صفین که میان سپاهیان امام علی(ع) و لشکریان معاویه بن ابی سفیان بر پا شده بود، از مصر سربازان را مجهز کرده و به همراه امکانات مالی و رزمی به یاری امیرمؤمنان(ع) در صفین می فرستاد.

پس از واقعه صفین میان او و معاویه بن ابی سفیان نامه هایی رد و بدل شد و معاویه از تطمیع و تهدید او ناامید گردید و به ناچار عمرو بن عاص را با سپاهی سنگین به نبرد او در مصر فرستاد.

محمد بن ابی بکر که با تهاجم همه جانبه شامیان و عثمانیان روبرو شده بود، نامه ای به امام علی(ع) فرستاد و از او یاری طلبید. امام علی(ع) برای خنثی کردن فتنه های معاویه و عمرو بن عاص نامه ای به مالک اشتر نخعی فرستاد و او را به نزد خویش طلبید و پس از حضور وی در کوفه، طی حکمی وی را به حکومت مصر منصوب کرد، تا با دلیری و زیرکی خویش بتواند در برابر تهاجم همه جانبه دشمن مقاومت کرده و محمد بن ابی بکر را از آن وضعیت نجات دهد.

اما متأسفانه، مالک اشتر در مسیر مصر، در ناحیه "قلزم" به دست جاسوسان معاویه مسموم و شهید گردید و با شهادت او، نیروهای دشمن دل گرم تر و یاران امام علی(ع) در مصر، منزوی تر گردیدند.

امام علی(ع) پس از آگاهی از شهادت مالک اشتر، نیروهای دیگری از کوفه به فرماندهی کعب بن مالک همدانی آماده حرکت به مصر نمود، تا محمد بن ابی بکر را در نبرد با شامیان و عثمانیان یاری نمایند.

اما به خاطر فاصله طولانی کوفه تا مصر و نزدیک بودن فاصله شام به مصر، توطئه های معاویه پیش از حرکت جهادی سپاهیان امام علی(ع) مؤثر واقع گردید.

معاویه، از یک سو هواداران عثمان مقتول، به سردمداری افرادی چون مسلمة بن مخلد و معاویه بن حدیج را در داخل مصر بر ضد محمد بن ابی بکر وادار به شورش و جنگ داخلی کرد و از سوی دیگر، عمرو بن عاص را با شش هزار مرد جنگی برای نبرد با محمد بن ابی بکر به سوی مصر اعزام کرد.

محمد بن ابی بکر دلیرانه در برابر سپاهیان دشمن مقاومت کرد و در این بین بسیاری از سپاهیان و فرماندهان او و هم چنین مخالفانش کشته شدند ولی کثرت دشمنان و مهاجمان، صحنه را به تدریج بر وی تنگ کرد و عاقبت او را در میدان نبرد تنها نمود. سرانجام وی را دستگیر و در غل و زنجیرش نمودند و به نزد عمرو بن عاص در فسطاط فرستادند. با این که برادرش عبدالرحمن بن ابی بکر در سپاه عمرو بن عاص بود، با این حال نتوانست برای رهایی و آزادی او کاری انجام دهد. سرانجام با شکنجه های زیاد روحی و جسمی، او را مظلومانه به شهادت رسانیده و بدن مقدسش را در شکم حیوانی گذاشته و به دستور معاویه بن حدیج سکونی جنایت کار، در آتش سوزانیدند.

پس از شهادت وی، مصر به تصرف شامیان در آمد و امام علی(ع) در شهادت او بسیار متأثر و ناراحت گردید و در ضمن خطبه ای فرمود: **ألا انّ محمد بن ابی بکر (رحمه الله) قد قتل، و تغلب ابن النابغة - یعنی عمرو بن العاص - علی مصر، فعند الله نحتسب محمداً، فقد کان ممن ینتظر القضاء و یعمل للجزاء.**

پس از آن واقعه جانسوز، امام علی(ع) لشکریان خود را که به یاری محمد بن ابی بکر فرستاده بود و آنان به مقدار پنج فرسنگ از کوفه دور شده بودند، به کوفه بازگردانید.

شیخ طوسی روایت کرد که روزی محمد بن ابی بکر به امام علی(ع) عرض کرد: دستت را جلو بیاور تا با تو بیعت کنم. امام علی(ع) فرمود: مگر با من بیعت نکرده بودی؟

گفت: چرا، بیعت کرده بودم و حال می خواهم تجدید بیعت کنم.

آن گاه با امام علي(ع) بيعت کرد و به وي عرض کرد: اشهد انك امام مفترض طاعتك، و أنّ أبي في النار.

آزادی نخستین گروه از اسیران عراقی در سال 1362 هجری شمسی

دولت جمهوری اسلامی ایران نخستین گروه از اسیران عراقی را 9 اردیبهشت ماه سال 1362 هجری شمسی آزاد و به کشورشان منتقل کرد. دولت جمهوری اسلامی ایران پس از توافق دو طرف درگیر جنگ به این کار اقدام کرد اما رژیم صدام برخلاف موافقتش اسیران ایرانی را آزاد نکرد و ایران يك جانبه اسیران عراقی را آزاد ساخت.

درگذشت دکتر غلامحسین صدیقی استاد محقق و جامعه شناس در سال 1370 هجری شمسی
دکتر غلامحسین صدیقی استاد محقق و جامعه شناس صاحب نظر در سال 1370 هجری شمسی در 87 سالگی درگذشت. دکتر صدیقی در رشته های فلسفه و جامعه شناسی از فرانسه دکترا گرفت و بعد از بازگشت به ایران در دانشگاه تهران به تدریس پرداخت. دکتر صدیقی از اعضای کمیسیون ملی یونسکو بود. همچنین در تأسیس انجمن آثاری و مؤسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی نقش بسزایی داشت. از تألیفات مهم دکتر صدیقی « جنبشهای دینی ایرانی در قرون دوم و سوم هجری و تصحیح رساله های ابن سینا» را می توان نام برد.

روز ملی شورا

نهم اردیبهشت؛ پنجمین سالروز تشکیل شوراهای اسلامی کشور با عنوان روز ملی شوراها را گرامی می داریم.
اولین دوره برگزاری انتخابات شوراهای اسلامی شهر و روستا در هفتم اسفند سال 77 با حضور پرشور مردم در پای صندوقهای رای برگزار شد تا حقوق شهروندان از طریق تشکیل "پارلمان های محلی" محقق شود. به نظر کارشناسان امر قانون فعلی شوراها پاسخگوی نیاز شهرها، به خصوص کلان شهرهای کشور نیست و برای ارائه خدمات بهتر به شهروندان باید این قانون حاضر اصلاح گردد.
... و شاورهم فی الامر فإذا عزمت فتوکل علی الله ... ؛

... ای پیامبر! در کارها با ایشان مشورت نما، ولیکن آنچه خود تصمیم گرفتی با توکل به خدا انجام ده آل عمران، آیه 159
در تقویم رسمی کشور ما (ایران) روز نهم اردیبهشت به عنوان روز شوراها یاد شده است. شورا یک اصل عقلی است که آموزه های دین اسلام در کتاب و سنت نیز بر آن صحه گذاشته است. انقلاب اسلامی ایران نیز که بر مبنای آموزه های اسلامی در چارچوب هدف سلبی خود با استبداد و خودرایی فرمانروایان به مبارزه برخاست و تحقق مشارکت عمومی مردم در تعیین سرنوشتشان را به عنوان یک هدف ایجابی برگزید. اصل ارزشمند شورا را مورد توجه جدی قرار داد و قانون اساسی هنگامی که در بیان اصول کلی حاکم بر نظام جمهوری اسلامی در اصل ششم شیوه اداره امور کشور را بر آراء عمومی مبتنی کرد و روش آن را انتخابات قرارداد، به موازات اشاره به انتخاب رئیس جمهوری و نمایندگان مجلس شورای اسلامی، از انتخاب اعضای شوراهای اسلامی نیز به عنوان ابزاری برای تحقق حاکمیت مردم و تجلی اراده عمومی یاد کرده است.

به علاوه این قانون در اصل هفتم نیز شوراها را از ارکان تصمیم گیری و اداره امور کشور ذکر کرده است. طبیعی است وقتی قانون اساسی جمهوری اسلامی در اصول کلی خود شورا را به عنوان ابزار تجلی اراده مردم و نهاد سیاسی تصمیم گیرنده مورد پذیرش قرار داده در اصول بعدی بیشتر به آن توجه کند بر همین اساس فصل هفتم این قانون به شوراها اختصاص یافته است. در این فصل طی اصول یکصد تا یکصد و ششم وظایف، چگونگی انتخاب و سایر مسائل مربوط به شوراها مشخص شده است.

نهاد شورا با آن درجه از اهمیت عقلی و اسلامی و این میزان از تأکید قانون اساسی بر نقش و ضرورت آن در اداره امور جامعه به دلایل مختلف در 20 سال اول پس از پیروزی انقلاب چندان مورد توجه قرار نداشت به طوری که اولین انتخابات رسمی شوراها در چارچوب اجرای قانون اساسی روز هفتم اسفند 1377 یعنی 20 سال بعد از پیروزی انقلاب در چارچوب برنامه توسعه سیاسی و گسترش نهادهای مدنی و مشارکت عمومی برگزار شد و حدود 185 هزار نفر اعضای اصلی و علی البدل از سوی مردم برگزیده شدند و بالاخره در روز نهم اردیبهشت 1378 شوراهای شهر و روستا به طور رسمی دوره چهار ساله مسئولیت خویش را برای تحقق بخشی از حاکمیت مردم که عملی شدن آن در گرو فعالیت این نهاد است آغاز کردند. اکنون پس از گذشت حدود دو سال از آغاز به کار شوراها چند نکته بیش از پیش آشکار شده است. بدون تردید نوع برخورد جامعه ما با این مسائل بر تقویت یا تضعیف نهاد شورا و چشم انداز آینده این نهاد در اداره امور کشور بسیار تأثیرگذار است.

این مسائل عبارتند از:

اول - مبانی و بسترهای قانونی و حقوقی:

قانون اساسی جمهوری اسلامی تبیین شیوه انتخاب اعضای شوراها، چگونگی وظایف و اختیارات و نحوه نظارت آنها را به قانون عادی محول کرده است. مجلس شورای اسلامی از زمانی که برای اولین بار در آذر 1361 ماه قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور را در 53 ماده به تصویب رساند تا زمانی که در خرداد ماه 1375 قانون کنونی شوراها را تصویب کرد، در دوره های مختلف قانون مزبور را در چندین مورد حک و اصلاح کرد اما اکنون که قانون شوراها در مرحله عمل به آزمون گذاشته شده از جهات مختلف کاستی های آن آشکار شده است. تحقق همه آنچه مدنظر تدوین کنندگان قانون اساسی از نهاد شورا بود در چارچوب قانون فعلی امکان پذیر نیست، این قانون نیازمند اصلاح است. اکنون اگرچه دست اندرکاران امور شوراها در وزارت کشور از تهیه و تنظیم لایحه اصلاح قانون شوراها خبر می دهند اما با توجه به اینکه یک قانون خوب که زمینه عملی داشته باشد باید تأیید عقل جمعی جامعه را نیز به همراه داشته باشد، بر همین اساس پیشنهاد می شود وزارت کشور لایحه اصلاح قانون شوراها را قبل از تصویب در

نهادهای مربوطه منتشر کند تا در پرتو عقل جمعی جامعه و توسط کارشناسان حوزه های مختلف بیشتر صیقل خورد و از کاستی های احتمالی آن کاسته شود.

دوم - تحقق رفتار شورایی برای اعضای شوراها:

شورا یک نهاد جمعی تصمیم گیری مبتنی بر شیوه دموکراسی است. در چنین چارچوبی جایی برای تک روی فردگرایانه باقی نمی ماند. بنابراین ضروری است آن دسته از افرادی که با نگرش غیر از این به عضویت شوراها در آمده اند نگاه خویش را تغییر دهند. مردم نیز باید این نکته را مدنظر داشته باشند و در انتخابات آینده شوراها افرادی که دارای منش شورایی هستند برای این نهادها انتخاب کنند. سوم - ارتباط بین شوراها و سایر سازمانهای اجرایی:

بدون تردید با تأسیس شوراها قدرت بخشی از نهادهایی که در نبود شوراها وظایف آنها را بر عهده داشته اند کاهش یافته است. این امر باعث نوعی چالش حفظ قدرت بین این سازمانها از یک سو و شوراها برای کسب قدرت واقعی از سوی دیگر شده است. این چالش عملی با نوعی نگرش حداقل گرایانه و حداکثر گرایانه به قدرت شوراها همراه گشته است. از یک سو برخی سازمان های اجرایی کمترین وظایف و اختیار را برای شوراها قائل هستند و در سوی دیگر برخی اعضای شوراها چنان اختیارات حداکثری را برای خویش متصور می شوند که در پرتو آن جایی برای وظایف و اختیارات سایر نهادهای قانونی کشور باقی نمی ماند. حل این مشکلات ضمن آن که با اصلاح قانون شوراها ارتباط دقیق دارد به اصلاح ذهنیت های مطلق گرای برخی دست اندرکاران نهادهای اجرایی و نیز اعضای شوراها نیازمند است.

چهارم - فراهم نمودن بسترهای فرهنگی و اجتماعی فعالیت شوراها:

اگر بهترین قوانین برای فعالیت شوراها به تصویب برسد و اگر بهترین افراد دارای منش شورایی به عضویت این نهادها درآیند و اگر ارتباط شوراها با سایر نهادها در بهترین سطح ممکن برقرار گردد، اما مردم به عنوان کسانی که اعضای شوراها به عنوان نمایندگان آنها قصد تحقق اراده و حاکمیت آنها را دارند در این مسیر جدی گرفته نشوند، بدون تردید شوراها در نیل به اهداف خود ناتوان خواهند بود.

همراهی و همگامی مردم با شوراها نیز نیازمند فراهم بودن بسترهای مناسب فرهنگی و اجتماعی است و فراهم نمودن این بسترها نیز بیش از هر چیز بر عهده خود شوراهاست.

پیروزی مردم ویتنام بر متجاوزان آمریکایی

آمریکا تجاوزات بسیار کثیفی را در ویتنام انجام داد، برای مقابله با تجاوزات آمریکا در ویتنام نهضتهای بزرگی به وجود آمد و سر انجام در 10 مه 1668 مذاکرات مقدماتی آتش بس بین نمایندگان جمهوری دموکراتیک ویتنام و نمایندگان ایالات متحده آمریکا در پاریس آغاز و در پس اجلاسهای مکرر آتش بس برقرار شد، آمریکا متعهد شده که از ویتنام خارج شود. سرانجام در سال 1973 مفتضحانه نیروهای خود از ویتنام خارج کرد، این شکست مفتضحانه باعث شد تا در 30 آوریل 1975 دولت دست نشانده آمریکا و در پی آن شهر سایگون پایتخت ویتنام جنوبی سقوط کند.

سلطنت پترکبیر در سن 10 سالگی در روسیه سال 1682 میلادی

پترکبیر در 10 سالگی در روسیه سال 1682 میلادی به سلطنت رسید و سوفی خواهرش در مقام نایب السلطنه اداره امور را بدست گرفت. سوفی چندی بعد پتررا از قصر کرملین اخراج و او را به قریه ای نزدیک مسکو تبعید کرد. اما پترکبیر سرانجام با سپاهی برخوردارش سوفی شورید و پیروز شد. پتر بعد از دستیابی به قدرت اقدامات اصلاحی بسیار انجام داد و در امور فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی روسیه تحولات عظیمی پدید آورد.

تصرف بندر ونیز توسط نیروهای متفق در سال 1945 میلادی

بندرزبیا و تاریخی ونیز در جنگ جهانی دوم در سال 1945 میلادی به تصرف نیروهای متفق درآمد. و نیز در ساحل شمال شرقی ایتالیا واقع است و در آخرین ماههای جنگ جهانی دوم مقاومت خود را در برابر قوای متفق از دست داد. این بندر دیدنی خود از ممالک مستقل ایتالیا بشمار می رفت و با نظام مستقل جمهوری اداره می شد. گفتنی است که ونیز پس از تصرف بدست قوای متفق بدستور ژنرال الکساندر فرمانده عالی متفقین در ایتالیا از غارت و خرابی نجات یافت و همه آثار تاریخی و هنری آن همچون فلورانس محفوظ ماند.